شب قدر

نشریه موازین ۱۹۸

منظور از برتری این ماه نسبت به هزار ماه

شخصی به نام حُمران از امام باقر علیه السلام

می پرسد:

مقصود از این آیه که

«شب قدر، بهتر از هزار ماه است» چیست؟

امام علیه السلام فرمود: العَمَلُ الصّالِحُ فیها مِنَ الصَّلاةِ وَالزَّکاةِ وأنواعِ الخَیرِ، خَیرٌ مِنَ العَمَلِ فی ألفِ شَهرٍ لَیسَ فیها لَیلَةُ القَدر؛

در آن شب، کار شایسته (مثل: نماز و زکات و خوبی‌های گوناگون) بهتر از کار در هزار ماهی است که شب قدر در آنها نباشد)

کافی ج۴،ص۱۵۷

* توجه: *

نشریه موازین را می توانید

از طریق سایت پاسدار و سراج اندیشه دریافت کنید.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۱۳۵۷

نمایندگی ولی فقیه در سپاه

دفتر تأیید شرعی ضوابط و برنامه ها

معاونت انطباق با مبانی فقهی

پرسش و پاسخ شرعی

س۱)کسی که در شب ماه رمضان وظیفه دارد غسل کند، اگر به دلیل تنگی وقت یا مضرّ بودن آب و امثال آن نتواند غسل کند،وظیفه اش چیست؟

ج) باید پیش از اذان صبح، تیمّم کند و روزه او صحیح است؛ و اگر تیمّم هم نکند، روزه‌اش صحیح نیست.

س۲) اگر فرد جنب در ماه رمضان عمداً غسل نکند تا وقت تنگ شود و با تیمم وارد صبح شود، حکم روزه‌اش چیست؟

ج) روزه‌اش صحیح است گرچه در فرض سؤال مرتکب معصیت شده است.

س۳)اگر غسل جنابت را فراموش کند و در اثناء روز به یادش بیفتد، چه حکمی دارد؟

ج) اگر در روزه ماه رمضان غسل جنابت را در شب تا طلوع فجر فراموش کند و با حالت جنابت صبح نماید، روزه‌اش باطل است وبایدقضانماید.

س۴)اگر فرد جنب نزدیک اذان صبح از خواب بیدار شده و اقدام به غسل نماید اما قبل از اتمام غسل اذان گفته شود، روزه او چه حکمی پیدا می‌نماید؟

ج) اگر با علم یا گمان به اینکه وقت برای غسل دارد، شروع به غسل کرده، کفایت می‌کند و روزه‌اش صحیح است.

س۵)اگر مکلّف در شب ماه رمضان قبل از اذان صبح بیدار شود و ببیند که محتلم شده است و دوباره پیش از اذان صبح به امید این‌که برای غسل کردن بیدار می‌شود بخوابد و تا بعد از طلوع آفتاب در خواب بماند ، روزه آن روز او چه حکمی دارد؟

ج) در فرض سؤال که خوابِ اول است روزه‌اش صحیح است ولی اگر دوباره خوابید و تا صبح بیدار نشد باید قضای آن روز را به‌جا آورد.

مبطلات روزه ۲
باقی ماندن بر جنابت و حیض و نفاس تا اذان صبح

مسأله ۱) اگر جنب عمداً تا اذان صبح غسل نکند، یا اگر وظیفه او تیمّم است عمداً تیمّم ننماید، روزه اش باطل است.

مسأله ۲)کسی که جنب است و می خواهد روزه واجبی بگیرد که مثل روزه رمضان وقت آن معیّن است، چنانچه عمداً غسل نکند تا وقت تنگ شود ، می تواند با تیمّم روزه بگیرد و صحیح است.

مسأله ۳)اگر جنب در ماه رمضان غسل را فراموش کند و بعد از یک روز یادش بیاید، باید روزه آن روز را قضا نماید و اگر بعد از چند روز یادش بیاید،باید روزه هر چند روزی را که یقین دارد جنب بوده قضا نماید . مثلاً اگر نمی داند سه روز جنب بوده یا چهار روز، باید روزه سه روز را قضا کند.

مسأله ۴) کسی که در شب ماه رمضان برای هیچ کدام از غسل و تیمّم وقت ندارد، اگر خود را جنب کند ، روزه اش باطل است و قضا و کفّاره بر او واجب می شود، ولی اگر برای تیمّم وقت دارد، چنانچه خود را جنب کند، با تیمّم روزه او صحیح است ولی گناهکار است.

مسأله ۵) کسی که در شب ماه رمضان جنب است و می داند که اگر بخوابد تا صبح بیدار نمی شود، نباید بخوابدو چنانچه بخوابدوتا صبح بیدار نشود،روزه اش باطل است وقضا و کفّاره بر او واجب می شود.

مسأله ۶) اگر روزه دار در روز محتلم شود ، واجب نیست فوراً غسل کند.

مسأله ۷) هرگاه در ماه رمضان بعد از اذان صبح بیدار شود و ببیند محتلم شده، اگر چه بداند پیش از اذان محتلم شده، روزه او صحیح است .

مساله ۸) اگر روزه دار در روز محتلم شود، واجب نیست فوراً غسل کند .

مسأله ۹) کسی که در شب ماه رمضان جنب است و می داند یا احتمال می دهد که اگر بخوابد پیش از اذان صبح بیدار می شود، چنانچه تصمیم داشته باشد که بعد از بیدار شدن غسل کند و با این تصمیم بخوابد و تا اذان خواب بماند روزه اش صحیح است.

مساله ۱۰) هرگاه در ماه رمضان بعد از اذان صبح بیدار شود و ببیند محتلم شده، اگرچه بداند پیش از اذان محتلم شده، روزهٔ او صحیح است.

مساله ۱۱) کسی که مس میت کرده یعنی جایی از بدن خود را به بدن میت رسانده، می تواند بدون غسل مس میت روزه بگیرد، و اگر در حال روزه هم میت را مس نماید، روزهٔ او باطل نمی شود.

مساله ۱۲) اگر زن پیش از اذان صبح از حیض یا نفاس پاک شود و عمداً غسل نکند، یا اگر وظیفهٔ او تیمم است عمداً تیمم نکند روزه اش باطل است.

مساله ۱۳) اگر زن بعد از اذان صبح از خون حیض یا نفاس پاک شود، یا در بین روز خون حیض یا نفاس بیند اگرچه نزدیک مغرب باشد، روزهٔ او باطل است.

مساله ۱۴) اگر زن پیش از اذان صبح از حیض یا نفاس پاک شود و برای غسل وقت نداشته باشد، چنانچه بخواهد روزهٔ ماه رمضان یا قضای آن را بگیرد باید تیمم نماید و روزه اش صحیح است

مساله ۱۴) اگر زن نزدیک اذان صبح از حیض یا نفاس پاک شود و برای هیچ کدام از غسل و تیمم وقت نداشته باشد، یا بعد از اذان بفهمد که پیش از اذان پاک شده، روزهٔ او صحیح است.

مساله ۱۶) اگر زن غسل حیض یا نفاس را فراموش کند و بعد از یک روز یا چند روز یادش بیاید، روزه هایی که گرفته صحیح است.

مساله ۱۷) اگر زن پیش از اذان صبح در ماه رمضان از حیض یا نفاس پاک شود و در غسل کردن کوتاهی کند و تا اذان غسل نکند و در تنگی وقت تیمم هم نکند، روزه اش باطل است. ولی چنانچه غسل نکردنش براثرکوتاهی نباشد مثلاً منتظر باشد که حمام زنانه‌شود، و تا اذان غسل نکند، در صورتی که تیمم کند روزهٔ او صحیح است.

مساله ۱۸) اگر زنی که در حال استحاضه است، غسل های خود را به تفصیلی که در احکام استحاضه گفته شده است به جا آورد، روزهٔ او صحیح است.